

**Стратегия
за развитие на професионално направление 3.8. Икономика
в УЗФ до 2030 г.**

Стратегията за развитие на професионалното направление 3.8. Икономика в УЗФ следва да се фокусира върху настоящите силни страни и преимущества на УЗФ пред останалите висши учебни заведения, акредитирани в същото направление. В настоящата Стратегия е поставен акцент в **пет направления** – подобряване на качеството на обучението и учебното съдържание, развитие на стратегическите партньорства с бизнеса, интернационализация, дигитализация и развитие на научноизследователската дейност.

I. Подобряване на учебното съдържание и качеството на обучение

Развитието на професионално направление 3.8. Икономика в УЗФ се основава на **балансиран и иновативен подход** към учебните планове и програми, който съчетава **фундаментални теоретични познания с актуални практически умения**. Целта на университета е да подготви висококвалифицирани икономисти, способни да се адаптират към динамичните промени на пазара на труда и да допринасят за устойчивото развитие на икономиката. Учебните планове и програми ще продължат да отразяват **връзката между класическите икономически дисциплини и съвременните тенденции**, които гарантират, че всеки завършил ще притежава цялостен и приложим набор от знания.

1. Задълбочени познания по основни класически икономически и други дисциплини

В основата на всяка специалност в професионално направление 3.8 Икономика в УЗФ стои **задълбоченото усвояване на ключови икономически дисциплини**, които формират ядрото на икономическата наука. Това е така, защото без солидна база в тези области, студентите не биха могли да работят ефективно като икономисти, независимо от областта на тяхната реализация. Във всичките специалности в направлението, както за бакалавърска, така и за магистърска степен, се набляга на следните основни области:

- **Основи на икономическата теория и управлението:** дисциплините *Микроикономика* и *Макроикономика* осигуряват фундаментално разбиране за функционирането на пазарите, вземането на решения от домакинствата, фирмите и държавата, както и за националните и глобални икономически процеси. *Основи на управлението* дава на студентите необходимите базисни инструменти за ефективно управление.

- **Основни икономически дисциплини:** дисциплините *Финансово счетоводство*, *Управленско счетоводство*, *Финансов мениджмънт*, *Маркетинг* и *Управление на човешките ресурси* дават задълбочени познания за използване на финансова и нефинансова информация за вземане на икономически решения, анализ и контрол, финансиране и инвестиране, потребителско поведение и пазарни тенденции, и управление на трудовите ресурси.

УНИВЕРСИТЕТ ПО ЗАСТРАХОВАНЕ И ФИНАНСИ

За успешната реализация на икономистите са необходими задълбочени познания и в други ключови области. Затова УЗФ си поставя за цел и в бъдеще да се поставя акцент върху следните дисциплини в ОКС „бакалавър“:

- **Количествени методи и информационни системи:** добри познания по *Математика* и *Бизнес статистика* са задължителни за аналитично мислене и вземане на решения, базирани на данни. *Информационните системи и технологии* подготвят студентите за работа със съвременни софтуерни решения и бази данни, ключови за всяка бизнес среда.

- **Право:** познанията по *Търговско право, Трудово и осигурително право* и *Данъчно право* са незаменими за всеки икономист, осигурявайки рамката за законосъобразно поведение в бизнеса.

Чрез тези дисциплини в учебните планове на бакалавърските програми във всички специалности се постига **високо качество на фундаментална подготовка**.

За магистърските програми, особено за студенти, завършили бакалавърска степен в други университети, се въвежда механизъм за **допълнителни изпити** по изброените основни дисциплини, ако те не са били изучавани в предишното им образование. Този подход гарантира високото качество на завършилите УЗФ и **отличава** университета като институция, която не прави компромис с фундаменталните знания, необходими за професионална реализация в сферата на икономиката.

2. Интегриране на модерни дисциплини и актуални тенденции

Паралелно с утвърждаването на класическите дисциплини, УЗФ ще продължи да инвестира активно в **интегрирането на модерни дисциплини**, които отразяват текущите и бъдещи предизвикателства пред икономиката и обществото. Тези дисциплини обогатяват учебния процес, предлагайки на студентите специализирани знания в бързоразвиващи се области:

- **Кръгова икономика, устойчиво развитие:** дисциплините в тази област разглеждат модели за устойчив икономически растеж, които се фокусират върху ефективното използване на ресурсите и социалната отговорност, отчитане и сигурност (одит) по устойчивостта.

- **Поведенческа икономика и поведенчески финанси:** дисциплината дава нов, съвременен подход към стандартния икономически модел и разширява уменията а анализ на различни поведенчески прояви на икономическите агенти както в частния, така и в публичния сектор.

- **Финансови технологии и криптовалути:** тези дисциплини дават на студентите разбиране за дигиталната трансформация във финансовия сектор, блокчейн технологиите и основите на криптовалути.

- **Изкуствен интелект и големи данни:** студентите се запознават с приложенията на изкуствения интелект в бизнес анализите, вземането на решения и оптимизирането на процеси, както и с начините за събиране, обработка и анализ на големи обеми данни за икономически цели.

През последните години в учебните програми на УЗФ бяха успешно въведени дисциплини, посветени на **кръговата икономика, ESG политиките, устойчивото счетоводство, нефинансовото отчитане, зеления и социалния одит, както и управлението на финансови и нефинансови рискове в контекста на устойчивото развитие**. Разработването и надграждането на тези дисциплини ще продължи с фокус върху **интердисциплинарността** – като се съчетават знания и методи от икономика,

финанси, екология, управление, право и информационни технологии, в съответствие с най-новите образователни и изследователски практики в Европа и света.

Уникален е стратегическият подход на университета към последователно надграждане на подготовката в тези най-нови области на знание: от бакалавърските програми, през магистърските, до развитието на дисциплина в областта на кръговата икономика и устойчивите финанси и в ОНС „доктор“.

3. Специализиращи дисциплини

Освен ядрото от класически и модерни дисциплини, всяка специалност в професионално направление 3.8. Икономика във УЗФ включва **специализиращи дисциплини**. Те осигуряват фокусирана подготовка в конкретната област на специализация, като допълват и задълбочават обучението. По този начин завършващите УЗФ придобиват широка икономическа подготовка и конкурентни предимства в избраната от тях професионална ниша. Особен акцент ще бъде поставен в по-нататъшното развитие на дисциплините:

- **Финансов риск мениджмънт; Международни финанси; Финансиране на международната търговия** (*специализиращи дисциплини за специалност „Финанси и международен бизнес“*): дисциплините в тази област се фокусират върху управлението на финансовите рискове, механизмите и инструментите на международните финансови пазари, както и стратегиите за финансиране и обезпечаване на международната търговия с цел ефективно справяне с глобалните финансови предизвикателства.

- **Дигитален маркетинг; Бранд мениджмънт; Стратегически маркетинг** (*специализиращи дисциплини за специалност „Мениджмънт, маркетинг и дигитален бизнес“*): дисциплините в тази област разглеждат стратегиите и инструментите за изграждане на силни марки, управление на маркетингови кампании в дигитална среда и разработване на дългосрочни маркетингови планове, съобразени с динамиката на пазара и потребителското поведение.

- **Застрахователни продукти и застрахователен пазар; Вътрешен контрол в застрахователното дружество; Презастраховане** (*специализиращи дисциплини за специалност „Застраховане и осигуряване“*): дисциплините в тази област анализират спецификите на застрахователните продукти и пазари, механизмите за управление и контрол на риска в застрахователните дружества, както и принципите и практиките на презастраховането за осигуряване на финансова стабилност.

- **Одитинг; Счетоводни политики и финансови отчети; Бюджетно счетоводство** (*специализиращи дисциплини за специалност „Счетоводство и одит“*): дисциплините в тази област се фокусират върху одиторските процеси, прилагането на счетоводни стандарти и изготвянето на финансови отчети, както и особеностите на бюджетното счетоводство в публичния сектор с цел осигуряване на прозрачност и финансова отчетност.

- **Работа в група и групова ефективност; Психологическо консултиране в организацията; Личностно и организационно развитие** (*специализиращи дисциплини за специалност „Бизнес психология и човешки ресурси“*): дисциплините в тази област изследват динамиката на груповата работа, методите за психологическа подкрепа в организационна среда и подходите за развитие на личностния потенциал и организационната култура с цел повишаване на ефективността и удовлетвореността на служителите.

- **Бизнес планиране; Управление на проекти; Европейски фондове и проекти** (*специализиращи дисциплини за специалност „Бизнес стратегии и управление на проекти“*): дисциплините в тази област разглеждат принципите на стратегическото

УНИВЕРСИТЕТ ПО ЗАСТРАХОВАНЕ И ФИНАНСИ

бизнес планиране, управлението на проекти в различни сфери и специфичните изисквания за разработване, финансиране и изпълнение на проекти, подкрепени от европейски фондове.

- **Моделиране на информационни процеси, обработка и анализ на информация; Уеб дизайн; Виртуална реалност в бизнеса** (*специализиращи дисциплини за специалност „Информационни технологии и бизнес мениджмънт“*): дисциплините в тази област се фокусират върху проектирането и оптимизирането на информационни процеси, методите за обработка и анализ на данни, създаването на уеб съдържание и прилагането на технологии за виртуална реалност с цел подобряване на бизнес практиките и клиентското изживяване.

Комбинацията от **задълбочени основи класически, модерни и специализиращи дисциплини** осигурява на завършилите професионално направление 3.8. Икономика във **УЗФ конкурентно предимство** на пазара на труда и способността да бъдат **лидери и иноватори** в своите области, допринасяйки активно за ефективното управление на икономическите ресурси.

II. Развитие и надграждане на стратегически партньорства на УЗФ с бизнеса и практиката

УЗФ последователно следва стратегия за създаване и развитие на взаимоотношения с бизнеса и държавните институции и органите на местната власт, като бъдещи работодатели на студентите от УЗФ. Университетът възнамерява да доразвие и надгради тези усилия чрез последователни инициативи и мерки за **провеждане на срещи, сключване на споразумения за партньорство, участие на гост-лектори в учебни занятия, провеждане на специализирани форуми, включване на казуси от практиката в учебни материали, провеждане на ефективни стажове, организиране на кариерни срещи и др.**

Развитието и надграждането на стратегическите партньорства на УЗФ с бизнеса и практиката ще помогне за определяне на актуалните изисквания на работодателите към подготовката, квалификацията и компетенциите на завършващите студенти, както и за **съвместно проектиране, разработване и актуализиране на учебните програми.**

Това сътрудничество ще даде възможност на студентите в УЗФ да участват в обсъждането на актуални теми на бизнеса и практиката, ще им помогне за по-добра кариерна ориентация и реализация на пазара на труда. Стратегическите партньорства ще предоставят възможност за по-голяма мобилност на студентите чрез участие в гъвкави учебни практики и студентски стажове, разработване и презентиране на студентски проекти пред потенциалните им работодатели, сътрудничество в разработване на дипломни проекти и обучение в докторантури на теми, актуални и полезни за бизнеса и практиката. **УЗФ ще проучи сред работодатели и студенти ползите от разработване и внедряване на електронна платформа за студентски стаж и заетост.**

Организирането на **съвместни научноизследователски и развойни изследователски проекти** ще даде възможност за развитие на партньорство и подкрепа за участие в съвместни специализирани национални дискусии, форуми и конференции.

Стратегическите партньорства ще предоставят възможност за договарянето на форми и възможности за периодично кариерно консултиране и професионално ориентиране на обучаваните студенти във УЗФ, включително чрез провеждането на изнесени практически обучения и предлагането **на студентски програми за подкрепа, стипендии и спонсорства.**

УНИВЕРСИТЕТ ПО ЗАСТРАХОВАНЕ И ФИНАНСИ

УЗФ ще се стреми да организира национални проучвания на определена периодичност, посветени на актуални теми за обществото, бизнеса и практиката. УЗФ ще продължи да участва и ще бъде инициатор на инициативи за **повишаване на финансовата, застрахователната и осигурителната грамотност (financial literacy)** в обществото. Пример е проучване на възможностите УЗФ да организира за България годишната инициатива на EC Retirement week (<https://www.europeanretirementweek.eu/>).

Следването на последователни действия за развитие и надграждане на стратегически партньорства на УЗФ с бизнеса и практиката ще помогне за увеличаване интереса на студентите към дисциплините и специалностите от професионално направление 3.8. Икономика във УЗФ и тяхната успешна професионална реализация. Развитието и надграждането на стратегически партньорства на УЗФ с бизнеса и практиката ще отговори на критериите в националните процедури за оценяване и акредитация на професионалните направления и академичните специалности във висшите училища на страната.

III. Интернационализация

Интернационализацията също ще остане стратегически приоритет – университетът ще разширява участието си в европейски академични мрежи, проекти, програми за мобилност, съвместни изследвания и англоезични програми, с цел да гарантира, че обучението, което предлага, е съвместимо с водещите международни образователни стандарти и конкурентно на глобално ниво.

Създаването на нови и модерни специалности на английски език и в сътрудничество с водещи чуждестранни университети ще продължи да бъде приоритет в развитието на професионално направление 3.8. Икономика в университета. Това се отнася както за бакалавърските и магистърски програми, така и за развитието на обучението в ОНС „доктор“. Създаването на докторантска школа в сътрудничество с няколко чуждестранни партньорски университети ще допринесе за повишаване на качеството на обучение и задълбочаване на научноизследователската дейност на университета.

УЗФ ще продължи да се утвърждава като иновативна, интердисциплинарна и международно ориентирана образователна институция, подготвяща специалисти с визия, гъвкавост и ангажираност към устойчивото бъдеще.

IV. Дигитализация

УЗФ си поставя за цел да **повиши на степента на дигитализация** с оглед повишаване на ефикасността и ефективността на обучението в професионално направление 3.8 Икономика, с фокус върху дистанционното обучение, а именно:

- създаване на дигитални интерактивни ресурси;
- приложение на изкуствен интелект в обучението, в преподаването на дисциплините и самостоятелната подготовка на студентите;
- създаване на видеоклипове от преподавателите с акценти от учебните дисциплини;
- разширяване на функционалностите на вече внедрения дигитален университет

УНИВЕРСИТЕТ ПО ЗАСТРАХОВАНЕ И ФИНАНСИ

V. Развитие на научноизследователската дейност

УЗФ си поставя за цел да развие **научноизследователската дейност** като затвърди дейността на вече създадения Център за финансови политики и засили изследователската и публикационна дейност. Това може да се постигне чрез увеличаване на конференциите по актуални проблеми на науката в професионално направление 3.8 Икономика, които да се организират както самостоятелно, така и съвместно с други университети в България и чужбина. Издаването на сборници от тези конференции ще допринесе за популяризирането на научните разработки и ще създаде възможности за нови научни изследвания в областта.

Научноизследователската дейност е неразривно свързана с **проектната дейност**, затова УЗФ си поставя за цел да увеличи участието си в национални и международни проекти, в рамките на които да се организират конференции и да се изготвят значими научни публикации. Това ще допринесе както за утвърждаване на научноизследователския профил на университета в ПХ 3.8 Икономика, така и за подобряване на квалификацията, академичното израстване и разпознаемостта на преподавателите. Ангажирането на студентите в този процес е приоритет и УЗФ ще продължи да **мотивираща студентите** от всички специалности за активно участие в научноизследователски проекти и дейности.

Стратегията е приета на заседание на Академичния съвет с Протокол № 13 от 23.06.2025 г.